

OPIS PRZEDMIOTU

KIERUNEK	Zarządzanie
SPECJALNOŚĆ	Finanse i rachunkowość przedsiębiorstw
TRYB STUDIÓW	Stacjonarny / niestacjonarny
SEMESTR	3

Nazwa przedmiotu	Controlling
Wymiar godzinowy poszczególnych form zajęć <ul style="list-style-type: none">inne formy	Studia stacjonarne – 40 Studia niestacjonarne -24 Studia stacjonarne – 40 Studia niestacjonarne – 24

Cele kształcenia:	<ul style="list-style-type: none">Zapoznanie studentów z istotą controllingu jako systemu wspomagającego zarządzanie wraz z aparatem narzędziowym właściwym dla controllingu strategicznego i operacyjnego.Zdobycie przez studenta umiejętności wyodrębniania ośrodków odpowiedzialności, budżetowania, analizy odchyleń, wyboru narzędzi i ich praktyczne zastosowanie.
--------------------------	---

Efekty kształcenia dla przedmiotu	
--	--

Numer	Efekty kształcenia, student/ka, który/a zaliczył/a przedmiot, potrafi:	Odniesienie efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
K_W01	posiada podstawową wiedzę w zakresie controllingu	K_W01 K_W02 K_W05 K_W13	P7S_WG P7S_WG P7S_WG P7S_WK
K_U02	stosuje narzędzia controllingu w sterowaniu wynikami przedsiębiorstwa	K_U03 K_U05 K_U06	P7S_UW P7S_UW P7S_UO
K_U03	jest nastawiony na ciągły rozwój i samodoskonalenie oraz inspiruje i organizuje proces uczenia innych	K_U13 K_U14	P7S_UU P7S_UO
K_K04	bierze czynny udział w procesie budżetowania w przedsiębiorstwie	K_K07 K_K09	P7S_KR P7S_KO
K_K05	określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie controllingu, docenia znaczenie controllingu dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa	K_K03 K_K04	P7S_KO P7S_KK

Numer treści	Treści kształcenia / programowe	Odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
	Wykłady	
T_01	Geneza i istota controllingu – geneza controllingu, pojęcie controllingu.	K_W01
T_02	Podstawowe odmiany controllingu – controlling operatywny, controlling strategiczny.	K_W01
T_03	Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem – controlling jako metoda zarządzania, funkcje kontrolera, organizacja controllingu w	K_W01 K_U02

	Przedsiębiorstwie.	K_U03 K_K04 K_K05
T_04	Controlling w wybranych krajach – controlling amerykański, controlling niemiecki, controlling francuski, controlling polski.	K_W01
T_05	Rodzaje controllingu dziedzinowego – controlling: inwestycyjny, zaopatrzenia, produkcji, dystrybucji, personalny, marketingowy, sprzedaży, finansów.	K_W01
T_06	Najnowsze rodzaje controllingu - controlling: ekologiczny, jakości, promocji, w obszarze przetwarzania danych.	K_W01 K_K05

	Ćwiczenia	
T_07	Podstawowe narzędzia controllingu – budżetowanie, ośrodki odpowiedzialności, rachunek kosztów, analiza odchyleń, system Wskaźników.	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05
T_08	Budżetowanie – zasady budżetowania, metody budżetowania, system budżetów w przedsiębiorstwie.	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05
T_09	Centra odpowiedzialności – wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności w przedsiębiorstwie, ocena ośrodków odpowiedzialności	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05
T_10	Rachunek kosztów w controllingu operacyjnym – istota rachunku kosztów, odmiany rachunku kosztów, rachunek kosztów pełnych, rachunek kosztów zmiennych.	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05
T_11	Rachunek kosztów w controllingu strategicznym – rachunek kosztów działań.	K_U02
T_12	Analiza odchyleń – rodzaje odchyleń, ustalanie i interpretacja odchyleń.	K_U02
T_13	System wskaźników w controllingu – liczenie i interpretacja wskaźników w ujęciu systemowym.	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05
T_14	Sprawozdawczość i raportowanie w controllingu – sprawozdawczość wewnętrzna, raportowanie w controllingu, informatyka w controllingu.	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05
T_15	Zastosowania controllingu – przykłady zastosowania controllingu.	K_U02 K_U03 K_K04 K_K05

Metody i formy prowadzenia zajęć	Treści kształcenia i programowe
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	T_04
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Wykład informacyjny	T_01 – 03, T_05, T_06
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	T_15
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Metoda ćwiczeniowa	T_08, T_10, T_14
Metoda warsztatowa	

Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	T_09
Inne (jakie?) – rozwiązywanie zadań	T_07, T_11 - 13
...	

Kryteria oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów kształcenia				
Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
K_W01	Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu controllingu.	Student/kap posiada podstawową wiedzę w zakresie	Student/ka posiada podstawową wiedzę w zakresie controlling i potrafi analizować dane	Student/ka płynnie posługuje się wiedzą z zakresu controlling i umie wykorzystać ją w analizie danych
K_U02	Student/ka nie potrafi wykorzystać narzędzi controllingu w sterowaniu wynikami przedsiębiorstwa	Student/ka potrafi wykorzystywać podstawowe narzędzia controllingu w sterowaniu wynikami przedsiębiorstwa	Student/ka potrafi wykorzystywać narzędzia controllingu w sterowaniu wynikami przedsiębiorstwa	Student/ka skutecznie i płynnie stosuje narzędzia controllingu w sterowaniu wynikami przedsiębiorstwa
K_U03	Student/ka nie jest nastawiony na ciągły rozwój i samodoskonalenie oraz nie inspirować i organizuje procesy uczenia innych	Student/ka podejmuje podstawowe działania rozwoju i samodoskonalenia	Student/ka jest nastawiony na ciągły rozwój i samodoskonalenie oraz stara się inspirować i organizować proces uczenia innych	Student/ka jest nastawiony na ciągły rozwój i samodoskonalenie oraz inspirować i organizuje proces uczenia innych
K_K04	Student/ka nie bierze czynnego udziału w procesie budżetowania w przedsiębiorstwie	Student/ka stara się brać czynny udział w procesie budżetowania w przedsiębiorstwie	Student/ka bierze czynny udział w procesie budżetowania w przedsiębiorstwie na poziomie podstawowym	Student/ka bierze czynny udział w procesie budżetowania w przedsiębiorstwie
K_K05	Student/ka nie potrafi określić priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie controllingu, nie docenia znaczenia controllingu dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa.	Student/ka potrafi częściowo określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie controllingu, nie w pełni docenia znaczenie controllingu dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa	Student/ka potrafi określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie controllingu, docenia wagę controllingu dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa	Student/ka potrafi w pełni określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie controllingu, w najwyższym stopniu docenia znaczenie controllingu dla prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa

Weryfikacja efektów kształcenia	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu				
	W01	W02	U03	U04	K05
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X
Egzamin ustny					
Zaliczenie pisemne					

Zaliczenie ustne					
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne					
Test					
Projekt					
Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna					
Inne (jakie?) -					
Praca podczas ćwiczeń	X	X	X	X	X

Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta	Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)	-	-
2. Inne formy (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)	40	24
3. Konsultacje z nauczycielem	20	20
Razem 1+2+3	60	44
4. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)	—	—
5. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)	90	106
Razem 4+5	90	106
SUMA 1+2+3+4+5	150	150
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów	6	

Literatura podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> - Nesterak J., Controlling zarządczy, Oficyna Wolters Kluwer Business, Warszawa 2015. - Marciniak S. (2008), <i>Controlling: teoria, zastosowania</i>, Difin, Warszawa. - Vollmuth H. J. (2007), <i>Controlling : planowanie, kontrola, kierowanie</i>, Agencja Wydawnicza Placet, Wrocław. - Leszczyński Z., Wnuk T., 2007, Controlling, FRRP, Warszawa - Sierpińska M., Niedbała B., Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2003.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> - Nowak E. (red.) (2011), <i>Controlling w działalności przedsiębiorstwa</i>, PWE, Warszawa. - Surmacz A. (et al.) (2010), <i>Budżetowanie i controlling w przedsiębiorstwie</i>, CeDeWu, Warszawa. - Wnuk T., Zarządzanie kosztami, budżetowanie i kontrola, INFOR, Warszawa 2002 - Analiza finansowa przedsiębiorstwa-ujęcie sytuacyjne, praca zbiorowa pod red. M. Hamrola, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2010 - Horvath P., Controlling, 12 Auflage 2014.